

Tubau pracuje nielen doma, ale aj za polárnym kruhom. A ide pritom poriadne do hĺbky

Dôležitou súčasťou stavebníctva je podzemné stavitel'stvo. Zaoberá sa výstavbou veľkopriestorových podzemných diel, cestných tunelov, podzemných objektov vodných elektrární, vodných privádzačov, budovaním podzemných tesniacich stien a zabezpečovaním svahov.

Primárne zaistenie sa realizuje len lokálne – mechanickými kotvami CT a striekaným betónom s drôtikmi. Vŕtacie práce zabezpečujú stroje Atlas Copco L2C. Kladivá majú výkon 22 kW.

Stavebná spoločnosť Tubau, a.s., sa zameriava práve na tento druh stavieb. Napokon, hovorí o tom aj jej slogan *Ideme až do hĺbky*.

K dispozícii má kompletne strojové i technologické vybavenie a skúsený kvalifikovaný pracovný kolektív, od riadiacich až po robotnícke profesie. Svoje aktivity rozvíja nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Prerážka druhej tunelovej rúry podtatranského tunela Bôrik

K strategicky najvýznamnejším projektom divízie podzemných stavieb patrí výstavba tunela Bôrik pri Svite na úseku diaľnice Mengusovce - Jánovce. Ide o prvý dvojúrovňový tunel na diaľnici D1, ktorého tunelové rúry merajú 999 a 993 metrov. Stavbári razili tunel novou rakúskou tunelovacou metódou NRTM.

Prvá tunelová rúra bola slávnostne prerazená vlni 11. decembra, prerážka druhej rúry sa uskutočnila pred dvoma týždňami, 18. februára 2008 o 16. 45 hod., keď bola z východného portálu prerazená pomocou trhacích prác ľavá tunelová rúra v staničení 605,9 m.

Predpokladané ukončenie trhacích prác je naplánované v druhej polovici tohto mesiaca. Motoristi budú môcť dokončený tunel využívať už v roku 2009.

Významná zákazka v Škótsku

Aktivity divízie podzemných stavieb smerujú aj do zahraničia. V súčasnosti stavia divízia podzemnú elektrárňu Glendoe Hydro Scheme v Škótsku. Hydroelektrárňu Glendoe Hydro Scheme patrí medzi najväčšie stavebné projekty Škótska. Na stavbe pracujú odborníci a špecialisti zo štyroch krajín.

Turbína hydroelektrárne s výkonom do 100 MW je schopná zabezpečiť elektrickú energiu pre domácnosti zodpovedajúce veľkosti mesta Glasgow. Elektrárňu bude mať najvyšší spád spomedzi všetkých elektrární vo Veľkej Británii a umožní vyrábať viac energie z každého kubického metra vody ako akékoľvek iné zariadenia v krajine.

Výstavba elektrárne sa začala začiatkom

Nočný pohľad na tunel Bôrik na úseku diaľnice D1 Mengusovce - Jánovce. Je to prvý dvojúrovňový tunel na D1, stavbári ho razili novou rakúskou tunelovacou metódou NRTM.

roku 2006. Spoločnosť Tubau realizovala od apríla 2006 raziace práce na odtokovom tuneli a vstupnom tuneli do podzemnej elektrárne a následne pokračovala v prácach na podzemnej kaverne pre strojovňu, transformátorovňu a napájacie chodby do priehrady.

Naďalekom severe, v Grónsku a na Islande

Na stavbe podzemnej elektrárne Power Plant Sisimiut s výkonom 15 MW v Grónsku realizuje Tubau výlomové činnosti na všetkých podzemných objektoch elektrárne pomocou vrtno-trhacích prác. Pri trhacích prácach používajú odborníci sydkú priemyselnú trhavinu DAP s neelektrickým roznetom NONEL. Na zaistenie striekaným betónom využívajú špecialisti z Tubau striekací stroj Putzmeister WKM 133. Nakladanie rúbaniny zabezpečuje nakladač Cat 935, na jej odvoz z tunela slúžia nákladné vozidlá Astra HD8.

Stavba leží za polárnym kruhom, staviteľom tu sťažujú prácu nízke arktické teploty. V zimnom období (november až jún) sa teplota pohybuje v rozmedzí od -10 do -35 stupňov Celzia.

Spoločnosť Tubau sa značnou mierou podieľala aj na výstavbe podzemnej elektrárne Kárahnjúkar na východe Islandu. Elektrárňu prehradí dva ľadovcové riečne systémy, ktoré prepojí séria tunelov do podzemnej elektrárne s kapacitou 690 MW.

[> Pokračovanie na s. 4](#)

Škótsko, Glendoe. Aqueduct Tunnel 2.

Tubau pracuje nielen doma, ale aj za polárnym kruhom. A ide pritom...

Dokončenie zo s. 3

Divízia špeciálneho zamerania

Neoddeliteľnou súčasťou výrobného programu spoločnosti je divízia špeciálneho zakladania. Zameriava sa na zakladanie polyfunkčných objektov a obchodno-priemyselných parkov a pozemných objektov.

K realizovaným stavbám tohto druhu patria napríklad hypermarkety Carrefour a Kaufland v Žiline, Kia Motors Slovakia, PSA Peugeot Citroën v Trnave, zakladanie objektov pre ZŤS v Námestove či zakladanie mosta na krakovskej magistrále v Poľsku.

Divízia sa zúčastňuje aj na diaľničnom programe SR. Na úsekoch diaľnice D3 Hričovské Podhradie - Žilina (Strážov), D1 Mengusovce - Jánovce I. a II. etapa, D1 Fričovce-západ a II. etapa časť Svinia - Prešov sa podieľa na zabezpečovaní svahov. Divízia pracovala aj na zakladaní objektov rýchlostnej komunikácie Oravský Podzámok - Horná Lehota a na preložke cesty Nová Bystrica - Oravská Lesná.

Nový prírastok

Výrobný program spoločnosti sa v auguste 2006 rozrástol o novú divíziu, ktorá

sa zameriava na realizáciu vodohospodárskych, dopravných, líniových stavieb a inžinierskych objektov. Spoločnosť Tubau realizovala kanalizačné a vodovodné stavby v Bratislave. Išlo najmä o rekonštrukciu kanalizačného zberača Pribinova ulica a rekonštrukciu kanalizačnej vetvy E Zberača. Divízia sa podieľa aj na výstavbe Sústavy na likvidáciu odpadových vôd, II. etapa, v Banskej Bystrici. V Senci zabezpečujú jej odbor-

níci rozšírenie vodovodu.

V nasledujúcich rokoch sa Tubau plánuje presadiť aj na českom a nemeckom stavebnom trhu. Manažment spoločnosti predpokladá, že firma bude mať vďaka svojim dispozíciám a skúsenostiam možnosť podieľať sa aj na výstavbe ďalších slovenských tunelov. Verí, že si svoje postavenie medzi lídrami na stavebnom trhu udrží.

(sn)

Projekt výstavby podzemnej elektrárne Kárahnjúkar na východe Islandu.

Veľké projekty prinášajú zahraničným stavebným firmám...

Dokončenie zo s. 1

Dopravné stavby a byty

V prvom polroku 2007 dokončila Skanska napríklad stavbu nového ústredia ČSOB v pražských Radiciach, tunel Sitina a časť diaľnice D2 v Bratislave, obchodné centrum spojené s autobusovou stanicou v Českých Budějoviciach, obchodno-administratívne centrum E-Gate v Prahe 6, mimoúrovňovú križovatku Hlinky v Brne či rekonštrukciu zámku Loučeň v stredných Čechách.

Medzi významné zákazky, ktoré sa podarilo získať firme v minulom roku, patrí napríklad stavba tunelov Tabor a Barnica v Slovinsku, stavba nových nástupných mostov do lietadiel na letisku Praha - Ruzyně či bytový komplex Arboreum v Košířoch.

Vlani sa na trhu mimoriadne darilo aj developerskej a realitnej spoločnosti Orco Property Group. V prvom polroku 2007 zvýšila táto firma svoje medziročné tržby o 270 perc. na takmer 3,5 mld. Kč. V porovnaní s predchádzajúcim rokom spoločnosť zdvojnásobila čistý zisk na viac ako 1,5 mld. Kč. V roku 2007 dokončilo Orco v Čechách 705 bytových jednotiek a podpísalo 667 zmlúv o budúcej kúpnej zmluve.

České firmy mieria na Slovensko

Orco pôsobí na realitnom trhu a hotelovom trhu v strednej Európe od roku 1991. Ide o luxemburskú spoločnosť, ktorá je verejne obchodovateľná na parížskej a pražskej burze. Okrem Českej republiky pôsobí tiež na Slovensku, v Maďarsku, Poľsku, Rusku, Chorvátsku a v Nemecku.

Český trh začína byť pre veľké spoločnosti malý. Svoj záujem preto začínajú upierať najmä na Slovensko, kde realizujú projekty predovšetkým v oblasti rezidenčnej výstavby. Napríklad Skanska CS začala na Slovensku stavať bytové domy vo vlastnej réžii.

Developerské firmy pôsobiace na českom trhu veľmi často kupujú budovy na Slovensku. Napríklad Orco Property Group kúpila v júli 2007 dva obchodné domy Dunaj v centre Bratislavy. Chce v nich vybudovať ďalšie obchodné priestory a v horných podlažiach pripraviť aj kancelárske plochy. Obchodné a administratívne centrum by malo vyrásť aj v budove City Gate, ktorá tiež patrí firme Orco. ING Real Estate zase kúpila obchodno-zábavné centrum Europa Shopping Center neďaleko historického centra Banskej Bystrice, pričom má záujem aj o ďalšie investície.